

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718201193
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:6718201193.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého E. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. X, W., okres W., prechodne bytom H. XX, okres A. E., t. č. v Centre sociálnych služieb I., krízové stredisko so sídlom H. XX, A. E., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky A. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. X, W., okres W., prechodne bytom H. XX, okres A. E., a otca D. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale H. XXXX/X, U., okres C., o návrhu navrhovateľov E. P., nar. XX. XX. XXXX a Š. P., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom H. XXX, W., okres W., na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti a na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie :

Maloletý E. A., nar. XX. XX. XXXX s a do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/33/2018 z v e r u j e do starostlivosti prastarých rodičov E. P., nar. XX. XX. XXXX a Š. P., nar. XX. XX. XXXX.

Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého E. A., nar. XX. XX. XXXX, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepnoleté dieťa, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám E. P., nar. XX. XX. XXXX a Š. P., nar. XX. XX. XXXX.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého E. A., nar. XX. XX. XXXX, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepnoleté dieťa, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám E. P., nar. XX. XX. XXXX a Š. P., nar. XX. XX. XXXX.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia, prastarí rodičia maloletého, podali na Okresný súd Zvolen dňa 07. 03. 2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadajú, aby súd dočasne zveril maloletého E. A., nar. XX. XX. XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov dieťaťa zaviazal prispievať na výživu maloletého, každého z nich v rozsahu minimálneho výživného. Súčasne podali aj návrh na začatie konania, ktorým žiadajú, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal rozsudok toho istého znenia. Svoj návrh odôvodnili tým, že sú prastarými rodičmi maloletého zo strany matky, matka dieťaťa je ich vnučkou. Najprv matka s maloletým dieťaťom a spolu so svojou matkou (starou matkou maloletého) a jej rodinou bývali v nájomnom jednoizbovom byte na W.. Neskôr ostal tento nájomný byt len matke s maloletým. Matka bola zamestnaná na salaši, kde sa spoznala s terajším priateľom. V lete spolu s maloletým odišla na dovolenku k rodine jej priateľa do obce H.. Odtiaľ sa už nevrátili, ostali tam žiť. Navrhovatelia ďalej uviedli, že prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš im bolo oznámené, že maloletý bol dňa 27. 02. 2018 umiestnený na dobrovoľný pobyt v Centre sociálnych služieb I. R. A. E.. Dôvodom bolo ohrozenie života a zdravia maloletého. Maloletý s matkou žili u rodičov jej priateľa, ktorí ich ale z domácnosti vyhodili. Následne sa nastahovali do unimobunky na ovčej farme, ktorá bola bez kúrenia a vody, maloletý tam nemal vlastné lôžko. Po tomto oznámení sa hneď rozhodli, že sa chcú

o maloletého postarať. Obidvaja sú v súčasnosti na starobnom dôchodku, obývajú rodinný dom v ich osobnom vlastníctve. Dom je zariadený, okolo neho je veľký dvor a hospodárske budovy. Navrhovatelia tiež poukázali nato, že maloletý od narodenia navštevoval ich domácnosť (keď spolu s matkou žili v obci W.). Aj keď už bola matka odsťahovaná do obce H., trávil u nich maloletý leto, bol tam spokojný. Otec maloletého dieťaťa žije v U., je ženatý a má vlastnú rodinu. S maloletým sa kontaktuje, ale keďže je zamestnaný ako vodič kamiónu, nemôže maloletému zabezpečovať starostlivosť. Na záver dodali, že o maloletého sú ochotní postarať sa aj do budúcnosti, medzi nimi a maloletým vzniklo silné puto, maloletý k nim rád chodí. Nakoľko sú dôchodcami, budú dieťaťu venovať všetok svoj voľný čas.

2. Okresný súd Zvolen dňa 07. 03. 2018 požiadal príslušné úrady práce, sociálnych vecí a rodiny o prešetrenie pomerov v domácnosti navrhovateľov, v domácnosti otca a domácnosti matky maloletého dieťaťa. Po podaní všetkých správ, dňa 15. 03. 2018, postúpil danú vec Okresnému súdu Liptovský Mikuláš ako miestne príslušnému súdu podľa § 112 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 173/2017 Z. z. o úprave súm životného minima, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 91,06 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

18. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovatelia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého do ich starostlivosti. Súd pri rozhodnutí o tomto návrhu vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

19. Predmetom konania vo veci samej je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti prastarých rodičov. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Pri rozhodovaní súd prihladal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby i stabilitu výchovného prostredia. Súd mal zato, že v danej veci

je potrebná bezodkladná úprava pomerov účastníkov formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej.

20. Zo spisu mal súd osvedčené, že rodičia maloletého nie sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti. Matka toho času žije s priateľom v H. (okres A. E.) a otec býva v U. (okres C.). Maloleté dieťa je aktuálne (od 27. 02. 2018) umiestnené na dobrovoľnom pobyte v Centre sociálnych služieb I. R. A. E.. Navrhovatelia, prastarí rodičia, žijú v W. (okres W.) a majú záujem zabezpečiť maloletému dieťaťu starostlivosť. Šetrením pomerov v domácnosti prastarých rodičov bolo zistené, že obývajú rodinný dom v ich osobnom vlastníctve, ktorý je zariadený a udržiavaný v čistote. Maloletý ich navštevoval v čase, keď žil v W., ale aj teraz, keď žije v H.. O zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti požiadali, pretože nechcú, aby bol maloletý umiestnený v detskom domove, na maloletom im záleží, dieťa je na nich zvyknuté a chcú mu venovať svoj voľný čas. Maloletého tiež navštívili v Centre sociálnych služieb I. R. A. E.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen odporučil zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti prastarých rodičov. Zo správy o prešetrení pomerov v domácnosti otca maloletého mal súd zistené, že otec žije v rodinnom dome v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a dospelým synom, príležitostne sa v ich domácnosti zdržiava aj ich dospelá dcéra. Zamestnaný je ako vodič kamiónovej dopravy, často pracuje v zahraničí. O situácii svojho maloletého syna a podaní návrhu prastarých rodičov má vedomosť. S podaným návrhom súhlasí, pretože v súčasnosti nemôže maloletému zabezpečiť starostlivosť. S maloletým je v kontakte a tento chce udržiavať aj naďalej. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš prešetril pomery v domácnosti matky a vo svojej správe uviedol, že maloletý od 01. 12. 2017 navštevoval materskú obecnú školu v H., kde sa rýchlo adaptoval a našiel si kamarátov. Od 20. 02. 2018 matka spolu maloletým a jej s priateľom býva v unimobunke poľnohospodárskeho družstva T.. Vzhľadom na veľmi nízke denné a nočné teploty bolo potrebné naliehavo ochrániť život a zdravie maloletého. Preto bolo dieťa umiestnené do Centra sociálnych služieb I. R. A. E. a jeho dobrovoľný pobyt je dohodnutý do 28. 03. 2018. Matka odmietla ísť do tohto zariadenia spolu s maloletým, ale s podaným návrhom prastarých rodičov súhlasí. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš poukázal nato, že nariadenie neodkladného opatrenia je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Z predložených výpisov z registra trestov mal súd preukázané, že prastarí rodičia v tomto registri nemajú žiadny zápis.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného mal súd zato, že rodičia aktuálne nie sú schopní riadne zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa a súhlasia so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti prastarých rodičov. Prastarí rodičia prejavili záujem zabezpečiť starostlivosť o maloletého, pričom majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti. Navrhovatelia tak osvedčili dôvodnosť a trvanie svojho nároku na zverenie maloletého do ich starostlivosti, t. j. nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vo veci samej, zveril maloletého E. A. do starostlivosti jeho prastarých rodičov, manželov P..

22. Súd tiež považoval za osvedčené, že navrhovatelia sú poberateľmi starobného dôchodku, spoločne vo výške 646,- Eur mesačne. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal súd zistené, že otec maloletého je od 01. 07. 2008 zamestnancom spoločnosti C. F. C., J..S..Z., O.: XX XXX XXX a matka od 02. 03. 2018 vykonáva prácu na základe dohody o pracovnej činnosti pre zamestnávateľa D. P., O.: XX XXX XXX. Na základe návrhu prastarých rodičov podľa § 366 CMP uložil súd rodičom maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého v nevyhnutnej miere, a to sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje výšku 27,32 Eur mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb dieťaťa. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 ZR ako o minimálnej zákonnej výške výživného, z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Bez ohľadu na to, aké majú rodičia príjmy a aké sú ich majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby dieťaťa, sú povinní zo zákona prispievať na výživu maloletého aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 27,32 Eur mesačne. Výživné sú rodičia povinní platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám prastarých rodičov. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany obidvoch rodičov.

23. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude miestna príslušnosť Okresného súdu Liptovský Mikuláš prenesená na Okresný súd Zvolen, pretože sa zákonným

spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť a bude to vyžadovať aj záujem maloletého (§ 112 ods. 2 CMP). O návrhu prastarých rodičov na zverenie dieťaťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom príslušný súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej súd určí výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletého a súčasne schopnostiam a možnostiam povinných.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).